

24.6.2010

MEDEDELING AAN DE LEDEN

Betreft: **Verzoekschrift 1031/2009, ingediend door António Manuel Ferro Terramoto (Portugese nationaliteit), gesteund door 589 medeondertekenaars, over de verontreiniging en verwoesting van het beschermde natuurgebied Ria Formosa in de provincie Algarve in Zuid-Portugal**

1. Samenvatting van het verzoekschrift

Indiener wijst op de dreigende verwoesting van het natuurgebied Ria Formosa in de provincie Algarve in Zuid-Portugal. Ria Formosa, een natuurgebied dat wordt gekenmerkt door unieke zoutwatermoerassen en -lagunes en dat de biotoop en broedplaats is van talrijke watervogels en in het water levende dieren, is krachtens de Ramsarconventie aangewezen als een waterrijk gebied van internationale betekenis, en is tevens opgenomen in de lijst van Natura 2000-gebieden. Indiener wijst erop dat het gebied met name wordt bedreigd door verontreiniging door afvalwater en dat de Portugese autoriteiten zich niet houden aan de bepalingen in Richtlijn 91/271/EEG inzake de behandeling van stedelijk afvalwater. Derhalve verzoekt indiener het Europees Parlement om op te treden en ervoor te zorgen dat de op dit gebied geldende EU-wetgeving correct wordt nageleefd met betrekking tot het natuurgebied Ria Formosa.

2. Ontvankelijkheid

Ontvankelijk verklaard op 11 november 2009. De Commissie is om inlichtingen verzocht (artikel 202, lid 6, van het Reglement).

3. Antwoord van de Commissie, ontvangen op 24 juni 2010

Het verzoekschrift

Indieners zijn van mening dat de behandeling van afvalwater in het gebied Ria Formosa in Portugal leidt tot de verontreiniging van de Ria en de ecologische toestand ervan in gevaar brengt. Tevens wijzen ze op de gevolgen van een dergelijke situatie voor de economische activiteit die rechtstreeks gekoppeld is aan de Ria, zoals de productie van tweekleppige

weekdieren.

Indieners verwijzen naar een eerdere soortgelijke klacht, die door de stichting "Somos Olhão" aan de Commissie werd gericht.

Naar aanleiding van de door de Commissie verstrekte uitleg heeft de stichting "Somos Olhão" aanvullende gegevens en studies overgelegd die betrekking hebben op de consequenties van de exploitatie van zuiveringsinstallaties in het gebied Ria Formosa voor de kwaliteit van het ontvangende water, met name voor wat betreft de productie van tweekleppige weekdieren. Na bestudering van de verstrekte informatie heeft de Commissie het noodzakelijk geacht de Portugese autoriteiten in het kader van EU PILOT om opheldering te vragen.

Commentaar van de Commissie

Na bestudering van de door de Portugese autoriteiten verstrekte toelichtingen kan de situatie in het kort als volgt worden beschreven:

Ria Formosa is aangemerkt als beschermd natuurgebied door Richtlijn 91/271/EEG¹ van 21 mei 1991 inzake de behandeling van stedelijk afvalwater. Het gebied omvat vier agglomeraties: Quinta do Lago (één zuiveringsinstallatie), Faro (twee zuiveringsinstallaties), Olhão (twee zuiveringsinstallaties) en Tavira (twee zuiveringsinstallaties). Alle zuiveringsinstallaties verrichten een behandeling op niveau twee die gepaard gaat met ontsmetting, zoals vereist wordt door de voornoemde richtlijn. Volgens de in het kader van de richtlijn overgelegde verslagen sorteert de behandeling in Tavira nog altijd onvoldoende effect. Om die reden behoort de stad tot de groep Portugese agglomeraties die het voorwerp zijn van een door de Commissie tegen Portugal gestarte inbreukprocedure wegens het niet naar behoren inzamelen of behandelen van het afvalwater dat wordt geloosd in als kwetsbaar aangemerkte gebieden verspreid over heel Portugal. De zaak is op 6 mei 2010 aanhangig gemaakt bij het Hof van Justitie.

De Portugese autoriteiten zijn van mening dat de behandeling van het afvalwater in het gebied in de afgelopen jaren een stuk doeltreffender is geworden, hetgeen heeft bijgedragen aan de gestage verbetering van de kwaliteit van het ontvangende water. Ze zijn verder van mening dat de goede ecologische toestand van de Ria zal worden gewaarborgd door de tenuitvoerlegging van de volgende plannen en programma's: Plano de Ordenamento da Orla Costeira de Vilamoura - Vila Real de Santo António, goedgekeurd op 27 juni 2005; Plano de Ordenamento do Parque Natural da Ria Formosa, goedgekeurd op 2 september 2009; Programa Estratégico do POLIS Litoral Ria Formosa (goedgekeurd in het kader van besluit nr. 90/2008 van de Ministerraad van 3 juni 2008); Plano de Gestão da Região Hidrográfica do Algarve, dat momenteel wordt uitgewerkt in het kader van Richtlijn 2000/60/EG ("Kaderrichtlijn Water").

De Portugese autoriteiten hebben eveneens uitgelegd dat het door de zuiveringsinstallaties van Ria Formosa geproduceerde slib, met uitzondering van de installaties in Faro Nascente en Olhão Poente, voor landbouwdoeleinden wordt hergebruikt.

Voor wat betreft de situatie van schelpdierwater en de productie van tweekleppige weekdieren hebben de Portugese autoriteiten inlichtingen verstrekt over het aantal en de ligging van kweekvijvers, en over de uitkomst van de door Richtlijn 79/923/EEG² (schelpdierwater) en

¹ PB L 135 van 30.5.1991, blz. 40.

² Richtlijn 79/923/EEG² van 30 oktober 1979 inzake de vereiste kwaliteit van schelpdierwater, gecodificeerd door Richtlijn 2006/113/EG van 12 december 2006.

Verordening (EG) nr. 854/2004¹ (productie en in de handel brengen van tweekleppige weekdieren) voorgeschreven analyses. Voor wat laatstgenoemde betreft, zijn alle productiegebieden in Ria Formosa ingedeeld als B-gebieden, hetgeen betekent dat de geproduceerde tweekleppige weekdieren kunnen worden geplukt en aan een industrieel zuiverings- of transformatieprocédé kunnen worden onderworpen om ze geschikt te maken voor consumptie. De schelpdiergebieden van Olhão, Faro en Tavira, waar de productiegebieden liggen (de kweekvijvers), voldoen daarentegen niet allemaal aan de door de richtlijn voorgeschreven parameters, in het bijzonder de grenswaarden inzake fecale colibacteriën en escherichia coli.

Conclusies

Uit het voorgaande volgt dat de behandeling van afvalwater afkomstig van de agglomeraties die lozen in de Ria in grote lijnen aan de voorschriften lijkt te voldoen en dat Portugal de vereiste initiatieven heeft genomen om de goede ecologische toestand van de Ria te waarborgen. Hoewel de niet-naleving van enkele parameters op het gebied van schelpdierwater geen gevaar vormt voor het in de handel brengen van tweekleppige weekdieren die in de kweekvijvers van het gebied zijn geproduceerd, is de Commissie bezig de situatie nader te onderzoeken, ten einde te zijner tijd de meest geschikte maatregelen te nemen voor de algehele sanering van de wateren.

¹ Verordening (EG) nr. 854/2004 van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke voorschriften van de officiële controles van voor menselijke consumptie bestemde producten van dierlijke oorsprong, gewijzigd bij Verordening nr. 1666/2006 van 6 november 2006, die in de plaats zijn gekomen van Richtlijn 91/492/EEG, van 15 juli 1991 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften voor de productie en het in de handel brengen van levende tweekleppige weekdieren.